

# Tárgytematika

<b>Félév:</b>	2012/13/1
<b>Tárgynév:</b>	Szociológiai alapismeretek
<b>Tárgykód:</b>	ANTKTA1022
<b>Felelős szervezet neve:</b>	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
<b>Felelős szervezet kódja:</b>	AA17
<b>Tárgyfelelős neve:</b>	Dr. Varga Balázs
<b>Tárgy követelménye:</b>	Vizsga
<b>Tárgy heti óraszám:</b>	1/0/0
<b>Tárgy féléves óraszám:</b>	0/0/0

---

## Oktatás célja:

A szemeszter során, az előadások keretében a hallgatók általános szociológiai ismereteket szerezzenek, megismerkedjenek korunk fontosabb társadalmi jelenségeivel és problémáival nemzetközi és hazai viszonylatban egyaránt. Ezen kívül betekintést nyerjenek az egyes témakörök elméleti megközelítési lehetőségeibe és kutatási módszereibe.

A hallgatók ismerjék meg az állami, önkormányzati, vállalkozói, a civil és nonprofit szervezetek, intézmények működésének elveit, illetve képesek legyenek átlátni ezek működését, továbbá alkalmazni a képzések iránti szükségletek felmérésének és működésük értékelésének, elemzésének elemi módszereit.

A megszerzett ismeretek birtokában alkalmassá váljanak a gazdasági-társadalmi folyamatok és a kultúra jelenségvilága közötti összefüggések differenciált és rendszerszemléletű értelmezésére.

## Tantárgy tartalma:

1. A szociológia tárgya, funkciói, ágazatai. A szociológia helye a társadalomtudományok rendszerében.
2. A család fogalma, ciklusai és funkciói.
3. A társadalmi szerkezet, rétegződés, egyenlőtlenségek. A magyar társadalom szerkezetének alakulása a két világháború közötti időszaktól 1948-ig.
4. A magyar társadalom szerkezetének változása a szocialista rendszer különböző időszakaiban, egészen a rendszerváltozásig. A rendszerváltozás hatásai.
5. Műveltség, iskolai végzettség, oktatási rendszer. Az oktatási rendszer visszasságai Pierre Bourdieu alapján.
6. A magyar oktatási rendszer fejlődése 1945-től napjainkig.
7. A szociológia egyetemes történetének elemzése. A szociológia alapítói a klasszikus korszakban.

# Tárgytematika

<b>Félév:</b>	2012/13/1
<b>Tárgynév:</b>	Szociológiai alapismeretek
<b>Tárgykód:</b>	ANTKTA1022
<b>Felelős szervezet neve:</b>	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
<b>Felelős szervezet kódja:</b>	AA17
<b>Tárgyfelelős neve:</b>	Dr. Varga Balázs
<b>Tárgy követelménye:</b>	Vizsga
<b>Tárgy heti óraszám:</b>	1/0/0
<b>Tárgy féléves óraszám:</b>	0/0/0

---

## Tantárgy tartalma:

8. A klasszikus korszak többi szociológusa. A két világháború közötti szociológusok.
9. A szociológia irányzatai a II. világháború utáni időszakban.
10. A magyar szociológia története az 1900-as évek elejétől 1945-ig.
11. A magyar szociológia története a II. világháború utáni időszaktól napjainkig.
12. Az életmód fogalma, vizsgálati lehetőségei. A magyar társadalom életmódja a szocialista korszakban és napjainkban.
13. Az értelmiség típusai és ideológiái.
14. A bürokrácia szociológiai problémái.

## Számonkérési és értékelési rendszere:

A tantárgy kollokviummal zárul, melyhez az előadások anyagának, illetve a kötelező irodalom vizsgatételekre vonatkozó részeinek ismerete szükséges. A félév végi aláírás megszerzésének (így a vizsgára bocsátásnak) az előfeltétele levelező tagozaton a konzultációk legalább 50%-ának látogatása. Nappali tagozaton az előadásokról max. 3 alkalommal lehet hiányozni.

## Kötelező irodalom:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába  
Osiris Kiadó, Bp. 2006.

## AJÁNLOTT IRODALOM

## Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Szociológiai alapismeretek
Tárgykód:	ANTKTA1022
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Varga Balázs
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

---

### Kötelező irodalom:

- Allport, G. W.: Az előítélet  
Gondolat, Bp. 1977.
- Andorka Rudolf: Merre tart a magyar társadalom? Szociológiai tanulmányok a magyar társadalom változásairól és problémáiról  
Antológiai Kiadó, Lakitelek, 1996.
- Bourdieu, P.: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése  
Gondolat, Bp. 1978.
- Cseh-Szombathy László: Családszociológiai problémák és módszerek  
Gondolat, Bp. 1979.
- Csepeli György – Papp Zsolt – Pokol Béla:  
Modern polgári társadalomelméletek  
Gondolat, Bp. 1987.
- Dahrendorf, R.: A modern társadalmi konfliktus  
Gondolat, Bp. 1984.
- Diósi Ágnes: Cigányút  
Szépirodalmi Kiadó, Bp. 1988.
- Erdei Ferenc: A magyar társadalomról  
Akadémiai Kiadó, Bp. 1980.
- Ferge Zsuzsa: Fejezetek a magyar szegénypolitika történetéből  
Magvető, Bp. 1986.
- Giddens, A.: Szociológia  
Osiris, Bp. 1995.

## Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Szociológiai alapismeretek
Tárgykód:	ANTKTA1022
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Varga Balázs
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

---

### Kötelező irodalom:

- Hablicsek László: Új népeség – előreszámítás  
Magyar Tudomány, 1994. 5. szám
- Harcza István: Az ifjúság életkörülményei. Gyerekek a családban.  
Családok közötti együttműködés.  
KSH, Bp. 1996.
- Havas Gábor – Kemény István:  
A magyarsági romákról  
Szociológiai Szemle, 1995. 3. szám
- Alexander, J. C.: Szociológiaelmélet a II. világháború után  
Balassi Kiadó, Bp. 1996.
- Józan Péter: A halálozási viszonyok alakulása Magyarországon 1988-  
1992.  
KSH, Bp. 1994.
- Konrád György – Szelényi Iván:  
Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz  
Gondolat, Bp. 1989.
- Kopp Mária – Skrabski Árpád:  
Magyar lelkiállapot  
Végeken Alapítvány, Bp. 1992.
- Laky Teréz: A privatizáció magyarországi sajátosságai és néhány  
érezhető társadalmi hatása

# Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Szociológiai alapismeretek
Tárgykód:	ANTKTA1022
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Varga Balázs
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

---

## Kötelező irodalom:

Szociológiai Szemle, 1992. 1. szám

Lengyel György – Szántó Zoltán (szerk.)

A gazdasági élet szociológiája  
BKE, 1994.

Losonczi Ágnes:

Az életmód az időben, a tárgyokban és az értékekben  
Gondolat, Bp. 1977.

Molnár Adrienn – Tomka Miklós:

Ifjúság és vallás  
Világosság, 1989. 4. szám

Gaszó Ferenc – Stumpf István (szerk.):

Rendszerváltás és ifjúság  
MTA Politikatudományok Intézete, Bp. 1992.

Stark D.:  
tervtől a klánhoz?

Privatizáció Magyarországon. A tervtől a piachoz vagy a  
Közgazdasági Szemle, 1991. 9. szám

Szalai Erzsébet:

Gazdaság és hatalom  
Aula Kiadó, Bp. 1990.

Szociológiai lexikon

Corvin Kiadó, Bp. 1999.

Szretykó György:

Változások a mai magyar társadalomban (1990-1997.)  
Szociológiai, politológiai tanulmányok.  
Villányi úti Könyvek, Bp. 1998.

## Tárgytematika

<b>Félév:</b>	2012/13/1
<b>Tárgynév:</b>	Szociológiai alapismeretek
<b>Tárgykód:</b>	ANTKTA1022
<b>Felelős szervezet neve:</b>	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
<b>Felelős szervezet kódja:</b>	AA17
<b>Tárgyfelelős neve:</b>	Dr. Varga Balázs
<b>Tárgy követelménye:</b>	Vizsga
<b>Tárgy heti óraszám:</b>	1/0/0
<b>Tárgy féléves óraszám:</b>	0/0/0

---

### Kötelező irodalom:

- Tomka Miklós: Csak katolikusoknak  
Corvinus, Bp. 1995.
- Tomka Miklós: A vallásszociológia új útjai  
Replika, 1996. 21-22. szám
- Utasi Ágnes: Családok és életstílusok  
Bp. 1990.
- Gazsó Ferenc - Stumpf István (szerk.)  
Vesztesek. Ifjúság az ezredfordulón.  
Ezredforduló Alapítvány, Bp. 1995.
- Vukovich György: Népesedési helyzet  
In: Társadalmi riport, 1994. Szerk.: Andorka Rudolf -  
Kolosi Tamás - Vukovich György  
TÁRKI, Bp. 1994.
- Weber, M.: Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. I.  
KJK, Bp. 1987.
- Weber, M.: Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. 2/1.  
Bp. 1995.
- Weber, M.: Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. 2/2.

Oktató: Dr. Varga Balázs